

25. august 2017

ANALYSE

Af Maria Bille Høeg
& Rasmus Brygger
& Maja Appel

Store kommunale forskelle på tilkendelser af førtidspension

Op til fem gange så mange får førtidspension i nogle kommuner som i andre. Ti af landets kommuner giver nu flere førtidspensioner end før førtidspensionsreformen.

Thisted og Norddjurs kommune har en sammenlignelig befolkningssammensætning. Kommunernes jobcentre har lignende udgangspunkt for at tilkende førtidspension, hvad angår borgernes uddannelse, alder, køn, civilstand og en lang række andre variabler. Alligevel får fem gange så mange borgere i Norddjurs kommune tilkendt førtidspension som borgerne i Thisted. I 2016 fik 0,12 pct. af borgerne mellem 16 og 64 år i Thisted førtidspension. I Norddjurs er tallet derimod 0,61 pct.

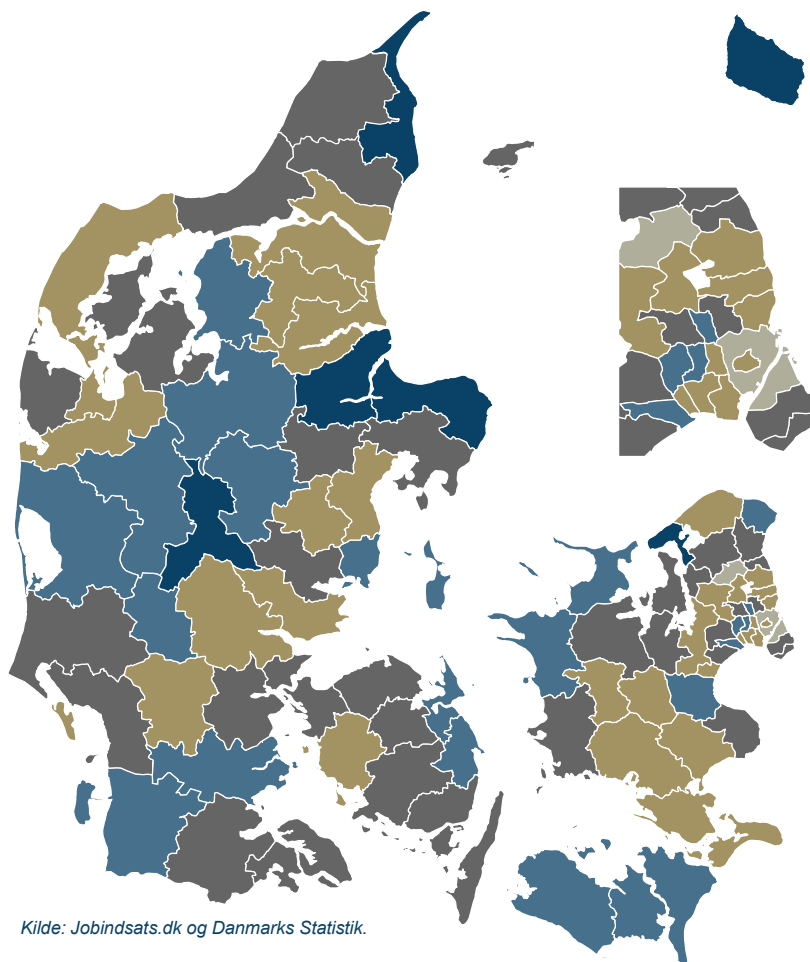
Samme tendens gør sig gældende blandt mange af landets kommuner. Mellem sammenlignelige kommuner er der store forskelle for, hvor mange af kommunens borgere, der ender på førtidspension. Alle kommuner er sammenlignet inden for de såkaldte klynger, hvor der, er sammenlignelige vilkår.

For hele landet gælder det, at 0,24 pct. af befolkningen mellem 16 og 64 år fik tilkendt førtidspension i 2016.

Nytilkendelser af førtidspension

Andel 16-64 årige, der fik tilkendt førtidspension i 2016, pct.

0,41 procent og derover
0,31 - 0,40 procent
0,21 - 0,30 procent
0,11 - 0,20 procent
0 - 0,10 procent

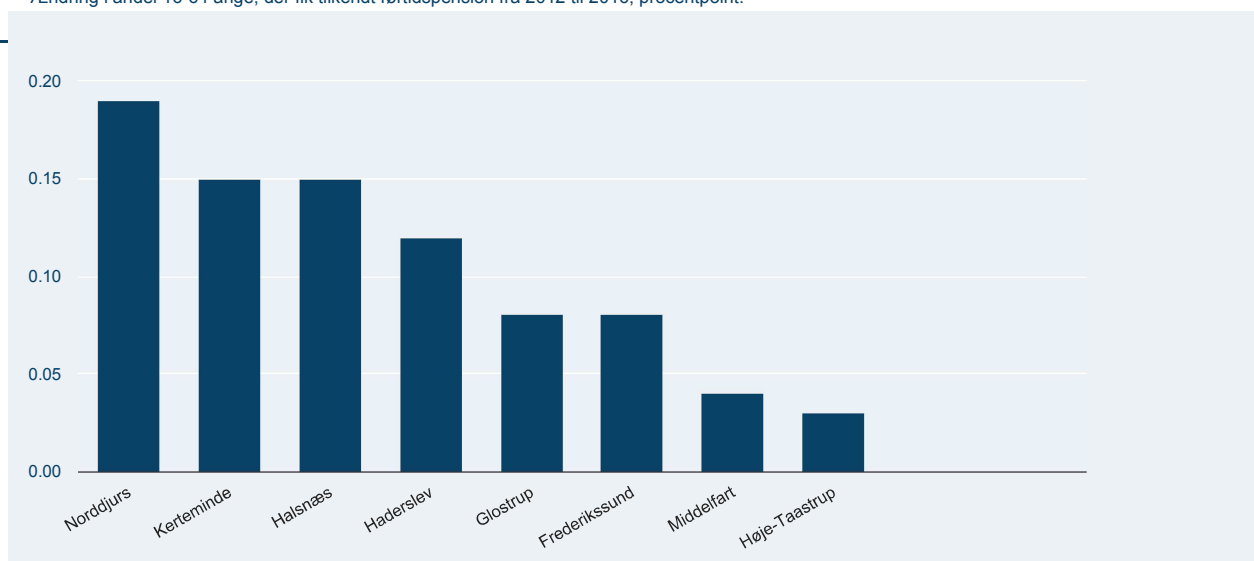
Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik.

I 2013 trådte reformen af førtidspension i kraft. Den gjorde det sværere at få førtidspension, bl.a. ved kraftigt at begrænse muligheden for, at danskere under 40 får tilkendt en førtidspension. Udgangspunktet er nu, at personer skal igennem et såkaldt ressourceforløb, hvor et rehabiliteringsteam har til formål at hjælpe folk tilbage på arbejdsmarkedet. Hensigten er, at kommunens borgere først skal igennem disse ressourceforløb, før førtidspensionen bliver tilkendt. Som følge af reformen er tilgangen til førtidspension faldet markant. I 2012 fik 14.700 tilkendt førtidspension. I 2016 var tallet 8.500.

Mens tilkendelserne af førtidspension er faldet i størstedelen af kommunerne, er der enkelte kommuner, hvor der i 2016 blev tilkendt flere førtidspensioner end i 2012 - før reformens indførelse.

Det gælder eksempelvis for Norddjurs kommune. Fra 2012 til 2016 er andelen af borgere, der fik førtidspension steget fra 0,41 pct. til 0,61 pct. – eller med andre ord fik halvanden gang så mange borgere i kommunen førtidspension i 2016 som i 2012. I alt gav 10 kommuner en større andel af deres borgere førtidspension i 2016 end i 2012.

Ændring i andel 16-64 årige, der fik tilkendt førtidspension fra 2012 til 2016, procentpoint.

Anm: Antallet af tilgang til førtidspension var for Norddjurs 97 i 2012 og 142 i 2016. For Høje-Taastrup var tallene 61 i 2012 og 73 i 2016.

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik.